

دانشگاه قم
دانشکده مهندسی

آیین نامه و فرآیند آماده‌سازی و دفاع از پیشنهاد رساله دکتری

پیشنهاد رساله دکتری، گزارشی مشتمل بر معرفی موضوع پژوهش، مروری بر فعالیتهای انجام‌شده در زمینه مورد نظر و ارائه توضیحات لازم در خصوص روش انجام پژوهش بوده و می‌بایست در آن به روشنی نوآوری‌های مورد نظر در کار پژوهشی اشاره شده باشد. دانشجویانی که موفق به گذراندن ارزیابی جامع شوند، می‌بایست پیشنهاد رساله دکتری خود را با نظارت استاد(اساتید) راهنما تهیه و تدوین کرده و در حضور هیئت داوران از آن دفاع کند.

ماده ۱- دانشجویانی که با موفقیت ارزیابی جامع را می‌گذرانند بر اساس زمان‌بندی زیر فرصت دارند تا در حضور هیئت داوران از پیشنهادیه رساله دکتری خود دفاع کنند:

- دانشجویانی که در نیمسال سوم دوره تحصیلی با موفقیت ارزیابی جامع را گذرانده‌اند، تا پایان مرداد ماه سال آتی (پیش از شروع نیمسال پنجم) فرصت دارند با شرایط موجود در ماده ۱ و تبصره‌های آن از پیشنهاد رساله دکتری خود دفاع کنند.
- دانشجویانی که در نیمسال چهارم دوره تحصیلی و بعد از آن با موفقیت ارزیابی جامع را گذرانده‌اند، حداکثر تا ۳ ماه فرصت دارند با شرایط موجود در ماده ۱ و تبصره‌های آن از پیشنهاد رساله دکتری خود دفاع کنند.

تبصره ۱- دانشجویانی که بازه زمانی مندرج در ماده ۱ موفق به دفاع از پیشنهاد رساله دکتری خود نشوند، مجوز ثبت‌نام در نیمسال آتی را نخواهند داشت. بدیهی است در این شرایط دانشجو دچار شرایط عدم مراجعه شده و مشمول مقررات آموزشی آیین‌نامه تحصیل در دوره دکتری خواهد شد.

تبصره ۲- دانشجویانی که بازه زمانی مندرج در ماده ۱ در شرایط مشمول مرخصی تحصیلی شرایط خاص مندرج در آیین‌نامه آموزشی دوره دکتری باشند، می‌توانند با اخذ مجوز از شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، زمان دفاع از پیشنهاد رساله دکتری خود را به میزان زمان مرخصی خود به تعویق بیندازند.

ماده ۲- دانشجویان متقاضی دفاع از پیشنهاد رساله دکتری می‌بایست فرم‌های مربوطه را از اداره تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل و پس از پرکردن به منظور طی فرآیند اداری و اخذ مجوز لازم به کارشناس تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل نمایند.

تبصره ۱- جلسات دفاع از پیشنهاد رساله دکتری بدون اخذ مجوزهای لازم و پرکردن فرم‌های مربوطه فاقد اعتبار خواهند بود.

ماده ۳- جلسه دفاع از پیشنهاد رساله دکتری زیر نظر کمیته تخصصی گروه و توسط هیأتی مرکب از افراد به شرح زیر برگزار می‌شود:

- یک نفر عضو هیئت علمی به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده،
- اساتید راهنما و مشاورین،
- ۳ نفر عضو هیأت علمی، ۱ نفر حداقل با مرتبه دانشیاری به عنوان استاد متخصص خارج از دانشگاه و ۲ نفر حداقل با مرتبه استادیاری (از اساتید متخصص رشته در داخل دانشگاه) با ۳ سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره‌های تحصیلات تکمیلی به پیشنهاد استاد راهنما، تأیید گروه آموزشی مربوطه و معاون تحصیلات تکمیلی دانشکده.

تبصره ۱- دعوت از استاد داور خارج از دانشگاه منوط به تأمین شرایط مالی لازم از طرف دانشگاه می‌باشد. در صورت عدم احراز شرایط مالی لازم، داور با مرتبه دانشیار می‌تواند از دیگر گروه‌های آموزشی دانشگاه و با تأیید گروه آموزشی مربوطه تأمین شود.

ماده ۴ - اعضای هیئت داوران جلسه دفاع از پیشنهاد رساله دکتری حتی الامکان به عنوان کمیته (هدایت کننده) رساله دکتری معرفی شده و لازم است تا انتهای فرآیند اتمام کار پژوهشی رساله دکتری و برگزاری جلسه دفاع از آن بر حسن انجام فعالیت‌های پژوهشی مرتبط با رساله، نظارت داشته باشند.

ماده ۵ - جلسه با حضور اساتید راهنما و حداقل ۲ نفر از اعضای هیئت داوران و با هدایت نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده تشکیل خواهد شد.

تبصره ۱ - حضور داور با مرتبه دانشیار (داور خارج از دانشگاه) با شرایط مندرج در تبصره ۱ ماده ۳ و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده برای تشکیل جلسه الزامی است.

ماده ۶ - دانشجو می‌بایست یک نسخه از پیشنهاد رساله دکتری خود را حداقل ۱۰ روز پیش از زمان برگزاری جلسه دفاع از پیشنهاد رساله دکتری در اختیار اعضای هیئت داوران قرار داده و تاییدیه دریافت را به اداره تحصیلات تکمیلی دانشکده تحویل دهد. در غیر اینصورت مجوز برگزاری جلسه توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده ابطال خواهد شد.

ماده ۷ - نتیجه نهایی جلسه دفاع از پیشنهاد رساله دکتری می‌بایست حداکثر ۱۰ روز پس از برگزاری به معاونت تحصیلات تکمیلی دانشکده گزارش شده و به صورت:

۱ - قبول

۲ - قبول به شرط اصلاحات

۳ - مردود

ارزیابی خواهد شد.

ماده ۸ - دانشجو می‌بایست پس از برگزاری موفقیت آمیز جلسه دفاع از پیشنهاد رساله دکتری و کسب ارزیابی قبول یا قبول به شرط اصلاحات، نسبت به ثبت نام رساله دکتری اقدام نماید.

ماده ۹ - دانشجویی که در جلسه دفاع از پیشنهاد رساله دکتری نتیجه **مردود** دریافت کرده، فرصت دارد حداکثر تا ۶ ماه بعد به منظور برگزاری جلسه دفاع از پیشنهادیه جدید خود اقدام نماید.

ماده ۱۰ - کلیه دانشجویانی که مرحله تصویب پیشنهاد رساله دکتری را با موفقیت پشت سر می گذارند، موظف هستند در هر نیمسال تحصیلی یک سمینار پژوهشی مرتبط با رساله دکتری تا پیش از زمان برگزاری جلسه دفاع از رساله دکتری برگزار کنند.
تبصره ۱: زمان برگزاری جلسه توسط گروه آموزشی تعیین و به اطلاع معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده، اساتید و دانشجویان رسانده می‌شود

تبصره ۲: صدور مجوز ثبت نام در هر نیمسال تحصیلی برای دانشجویان دکتری، که از پیشنهاد رساله خود دفاع کرده‌اند، منوط به اعلام رضایت استاد راهنما به صورت کتبی، شرکت در جلسه سمینار پژوهشی و ارائه گزارش پیشرفت کار پژوهشی به صورت کتبی و شفاهی می‌باشد.

تبصره ۳: این ماده برای کلیه دانشجویان دکتری دانشکده بدون لحاظ کردن سال ورود لازم الاجرا می‌باشد.

این آیین نامه در ۱۰ بند و ۸ تبصره در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۹/۲۹ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده مهندسی به اتفاق آراء به تصویب رسیده و برای کلیه دانشجویان ورودی ۹۴ به بعد لازم الاجرا می‌باشد.